

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «Фтизіатрія»

1. Загальна інформація

Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий рівень вищої освіти (магістерський), денна форма
Навчальний рік	2023/2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Фтизіатрія, ОК 21.2 Інфекційні хвороби з фтизіатрією та епідеміологією, ОК 21
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Фтизіатрії і пульмонології, 79066, Львів, вул. Зелена 477; (032)236-89-42; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Костик Ольга Петрівна kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	4-ий
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	8
Тип дисципліни /модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Ольга Костик, д.мед.н., професор; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Уляна Чуловська, к.мед.н., доцент; ulyana_62@ukr.net Лідія Білозір, д.мед.н., доцент; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Зоряна Піскур, к.мед.н., в.о.доцента; zorjanapiskur@gmail.com Наталія Галишич, к.мед.н., асистент; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Ольга Сахелашвілі-Біль, асистент; olyabil9@gmail.com
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Доцент Чуловська Уляна Богданівна; ulyana_62@ukr.net
Кількість кредитів ECTS	1,5
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	45 год. (4 год. лекцій / 18 год. практичних занять / 23 год. СРС)
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	КНП ЛОР«Львівський регіональний фтизіо-пульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр»; 79066, Львів, вул.Зелена, 477; (032)236-89-00

2. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Фтизіатрія» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки магістрів стоматології. Студенти вивчають епідеміологію, методи своєчасного виявлення і діагностики, клініко-діагностичні ознаки туберкульозу, основні принципи лікування хворих на туберкульоз, профілактику туберкульозу та заходи інфекційного контролю; вдосконалюють вміння опитування та об'єктивного обстеження хворого, інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень, формулювати клінічний діагноз, призначити лікування.

3. Мета і цілі курсу

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фтизіатрія» є здобуття студентами фундаментальних знань з фтизіатрії, оволодіння сучасними методами діагностики, диференціальної діагностики, лікування, профілактики туберкульозу, формування здатності використовувати знання, уміння, навички для вирішення різних задач професійної діяльності лікаря-стоматолога в галузі охорони здоров'я.

2. Цілі навчання:

- визначати фактори ризику виникнення туберкульозу;
- інтерпретувати результати туберкулінових проб, бактеріологічних методів дослідження харкотиння;
- визначати клінічні форми туберкульозу і формулювати клінічний діагноз відповідно до класифікації;
- скласти схему обстеження хворого на туберкульоз, аналізувати отримані дані;
- призначати стандартні схеми лікування хворим на туберкульоз органів дихання;
- визначати наслідки лікування хворих на туберкульоз органів дихання.

3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 – Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК6 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10 – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11 – Здатність працювати в команді.

ЗК12 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК13 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14 – Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові:

ФК1 – Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2 – Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК3 – Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

ФК4 – Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики туберкульозу органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК5 – Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування туберкульозу органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК6 – Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні туберкульозу органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК7 – Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із туберкульозом органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області із супутніми соматичними захворюваннями.

ФК8 – Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції. ФК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК9 – Спроможність проводити лікування туберкульозу органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

4. Пререквізити курсу

Студенту для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Фтизіатрія» необхідні базові знання та результати навчання наступних дисциплін:

- анатомія людини – знати анатомію органів дихання;
- фізіологія – знати фізіологію органів дихання;
- патоморфологія – знати патоморфологічні зміни органів при туберкульозі;
- патофізіологія – знати патофізіологію органів дихання;
- мікробіологія – знати морфологічну будову, властивості, патогенність та вірулентність мікобактерій туберкульозу, методи їх виявлення в харкотинні та інших матеріалах, вміння зібрати матеріал для бактеріологічного дослідження, оцінити отримані результати;
- фармакологія – знати антимікобактеріальні препарати, механізми дії, побічні явища, вміння їх призначити хворому;
- пропедевтика внутрішньої медицини – знати методику опитування та об'єктивного огляду хворого, вміння зібрати анамнез та оглянути пацієнта, оцінити отримані дані;
- педіатрія – знати методику опитування та об'єктивного огляду дитини, вміння зібрати анамнез та оглянути дитину;
- радіологія – знати рентгенологічні особливості органів грудної клітки в нормі і при патології, рентгенологічні симптоми і синдроми, вміння виявити та інтерпретувати рентгенологічні зміни в легенях;
- гігієна та екологія – знати методи профілактики захворювань;
- епідеміологія – знати ланки епідеміологічного процесу (джерело інфекції, шляхи передачі інфекції, сприйнятливність організму).

5. Програмні результати навчання

ПРН-1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.

ПРН-2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПРН-3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПРН-4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.

- ПРН-6. Планувати та втілювати заходи профілактики туберкульозу органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області серед населення для запобігання розповсюдженню туберкульозу.
- ПРН-8. Визначати підхід, план та принципи лікування туберкульозу органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої ділянки шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН-9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні туберкульозу органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої ділянки на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН-10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта з туберкульозом різної локалізації шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН-17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
- ПРН-18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
- ПРН-19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
- ПРН-20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння, К-компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для збереження дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти
<i>Зн-1 Ум-1 К-1 АВ-1</i>	Знати провідні клінічні симптоми і синдроми. Вміти виділяти провідні клінічні симптоми і синдроми, використовуючи дані анамнезу, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, та встановлювати попередній клінічний діагноз. Ефективно формувати комунікаційну стратегію для виділення провідних клінічних симптомів і синдромів та встановлення попереднього клінічного діагнозу. Нести відповідальність за вірне встановлення попереднього клінічного діагнозу.	<i>ПРН-1</i>
<i>Зн-2 Ум-2 К-2 АВ-2</i>	Знати стандартні схеми та методики опитування, фізикального обстеження хворого. Вміти зібрати скарги пацієнта, анамнез хвороби та життя, провести загальний і детальний огляд хворого, дати оцінку отриманих даних. Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом та його родичами. Нести відповідальність за вибір способу комунікації, якісне проведення огляду та клінічну оцінку отриманих даних.	<i>ПРН-2</i>
<i>Зн-3 Ум-3</i>	Знати стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень. Вміти призначити лабораторне та інструментальне	<i>ПРН-3</i>

<p><i>К-3</i></p> <p><i>АВ-3</i></p>	<p>обстеження хворого шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого.</p> <p>Обґрунтовано призначити та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) інформацію щодо переліку необхідних лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>Нести відповідальність за правильне призначення лабораторних та інструментальних досліджень, своєчасне і вірне оцінювання їх результатів.</p>	
<p><i>Зн-4</i></p> <p><i>Ум-4</i></p> <p><i>К-4</i></p> <p><i>АВ-4</i></p>	<p>Знати основні принципи встановлення клінічного діагнозу.</p> <p>Вміти аналізувати отримані дані обстеження пацієнта для встановлення клінічного діагнозу.</p> <p>Обґрунтовано інформувати пацієнта та/чи родичів про клінічний діагноз.</p> <p>Нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановлення клінічного діагнозу.</p>	<p><i>ПРН-4</i></p>
<p><i>Зн-6</i></p> <p><i>Ум-6</i></p> <p><i>К-6</i></p> <p><i>АВ-6</i></p>	<p>Знати протиепідемічні та профілактичні заходи щодо виникнення та розповсюдження туберкульозу серед населення.</p> <p>Вміти провести санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи, скеровані на запобігання зараження та захворювання туберкульозом населення.</p> <p>Інформувати населення про необхідність проведення профілактики туберкульозу.</p> <p>Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення профілактики туберкульозу.</p>	<p><i>ПРН-6</i></p>
<p><i>Зн-8</i></p> <p><i>Ум-8</i></p> <p><i>К-8</i></p> <p><i>АВ-8</i></p>	<p>Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схем лікування туберкульозу.</p> <p>Вміти визначати принципи та характер лікування різних форм туберкульозу.</p> <p>Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) власні висновки щодо принципів та характеру лікування.</p> <p>Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання.</p>	<p><i>ПРН-8</i></p>
<p><i>Зн-9</i></p> <p><i>Ум-9</i></p> <p><i>К-9</i></p> <p><i>АВ-9</i></p>	<p>Знати алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку, лікувального харчування при туберкульозі.</p> <p>Вміти визначати необхідний режим праці та відпочинку, правильного харчування хворих на туберкульоз.</p> <p>Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) висновки щодо необхідного режиму праці та відпочинку, правильного харчування при туберкульозі.</p> <p>Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму праці та відпочинку, харчування хворому при лікуванні туберкульозу.</p>	<p><i>ПРН-9</i></p>
<p><i>Зн-10</i></p> <p><i>Ум-10</i></p> <p><i>К-10</i></p>	<p>Знати тактику ведення стоматологічного пацієнта з туберкульозом різної локалізації.</p> <p>Вміти вести стоматологічного пацієнта з туберкульозом різної локалізації.</p> <p>Формувати та донести до стоматологічного пацієнта та/чи його родичів (опікунів) обґрунтовані рішення щодо його ведення.</p>	<p><i>ПРН-10</i></p>

<i>AB-10</i>	Нести відповідальність за прийняття обґрунтованого рішення щодо ведення стоматологічного пацієнта з туберкульозом різної локалізації за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	
<i>Зн-17</i> <i>Ум-17</i> <i>К-17</i> <i>AB-17</i>	Знати основні складові здорового способу життя, прийоми саморегуляції та самоконтролю. Вміти вести здоровий спосіб життя. Інформувати населення про необхідність ведення здорового способу життя. Нести персональну відповідальність за ведення здорового способу життя, використання прийомів саморегуляції та самоконтролю.	<i>ПРН-17</i>
<i>Зн-18</i> <i>Ум-18</i> <i>К-18</i> <i>AB-18</i>	Знати свої громадянські права, свободи та обов'язки. Вміти керуватись у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати свій загальноосвітній культурний рівень. Бути здатним виразити свою громадянську позицію. Нести відповідальність за свою громадянську позицію, загальноосвітній культурний рівень.	<i>ПРН-18</i>
<i>Зн-19</i> <i>Ум-19</i> <i>К-19</i> <i>AB-19</i>	Знати основи етики, біоетики та деонтології. Вміти застосовувати етичні, біоетичні та деонтологічні норми і принципи у професійній діяльності. У професійній діяльності дотримуватись принципів морально-етичних та професійної субординації. Нести персональну відповідальність за дотримання етичних, біоетичних та деонтологічних норм і принципів у професійній діяльності.	<i>ПРН-19</i>
<i>Зн-20</i> <i>Ум-20</i> <i>К-20</i> <i>AB-20</i>	Знати основні правила індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності. Вміти забезпечити необхідний рівень індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій. Застосовувати навички міжособистісної взаємодії для забезпечення необхідного рівня індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій. Нести відповідальність за забезпечення необхідного рівня індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій.	<i>ПРН-20</i>

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
Лекції	4	
Практичні	18	
Самостійні	23	

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
Л-1	Діагностика туберкульозу. Спеціальні методи виявлення і діагностики туберкульозу.	Шляхи і методи виявлення туберкульозу. Категорії населення з підвищеним ризиком	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3	Костик О.П.

		захворювання на туберкульоз. Участь медичних працівників у виявленні туберкульозу. Методи мікробіологічної і рентгенологічної діагностики. Туберкулінодіагностика.	ПРН-4 ПРН-19	
Л-2	Загальні принципи і методи лікування хворих на туберкульоз. Профілактика туберкульозу.	Загальні принципи лікування хворого на туберкульоз. Антимікобактеріальні препарати. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Критеріївилікування хворих на туберкульоз. Види профілактики туберкульозу.	ПРН-6 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-20	Костик О.П.
П-1	Визначення туберкульозу як хвороби. Епідеміологія туберкульозу. Збудник туберкульозу, його властивості. Шляхи зараження туберкульозом.	Визначення туберкульозу як захворювання. Основні епідеміологічні показники туберкульозу (інфікованість, захворюваність, хворобливість, смертність). Фактори ризику захворювання на туберкульоз. Збудник туберкульозу, морфологічна будова, властивості. Джерела туберкульозної інфекції. Виділення мікобактерій у навколишнє середовище. Шляхи зараження туберкульозом.	ПРН-17 ПРН-18	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
П-2	Особливості клінічного обстеження хворого на туберкульоз. Рентгенологічна діагностика туберкульозу. Методи рентгенологічного дослідження в клініці фтизіатрії. Рентгенологічні синдроми туберкульозу.	Категорії населення з підвищеним ризиком захворювання на туберкульоз. Особливості клінічного обстеження хворого на туберкульоз: скарги, анамнез захворювання, перебіг, епідеміологічний анамнез, перенесені захворювання, умови праці та побуту; фізикальні методи обстеження: (пальпація, перкусія, аускультация); діагностичне значення змін у гемограмі. Методи рентгенологічного обстеження хворих. Рентгенологічні синдроми. Клінічні форми туберкульозу легень в рентгенологічному зображенні.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-17	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
П-3	Мікробіологічна діагностика туберкульозу. Туберкулінодіагностика.	Мікробіологічна діагностика: методи бактеріоскопічного, бактеріологічного і біологічного виявлення МБТ, значення їх результатів для діагностики туберкульозу. Визначення чутливості МБТ до протитуберкульозних препаратів. Експрес-методи молекулярно-генетичної діагностики туберкульозу. Мета туберкулінодіагностики. Проба Манту з 2 ТО ППД-Л: показання, техніка проведення, оцінка її	ПРН-3	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.

		результатів. Поняття про «віраж» туберкулінової проби. Диференціальна діагностика післявакцинного та інфекційного імунітету. Тест вивільнення гамма-інтерферону.		
П-4	Загальні принципи лікування хворих на туберкульоз. Антимікобактеріальні препарати. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз.	Загальні принципи антимікобактеріальної терапії: комплексність, комбінованість, контрольованість, двофазність лікування, тривалість і безперервність, індивідуальний підхід, етапна послідовність, безоплатність. Протитуберкульозні препарати: дози, методи і кратність введення в організм хворого. Дія протитуберкульозних препаратів. Побічні реакції на антимікобактеріальні препарати, їх запобігання та методи усунення. Стандартні режими лікування хворого на активний туберкульоз. Лікарсько-стійкий туберкульоз: види лікарської стійкості, діагностика лікарсько-стійкого туберкульозу. Сучасна класифікація антимікобактеріальних препаратів, які застосовуються для лікування лікарсько-стійкого туберкульозу. Критеріївилікування хворого на туберкульоз.	ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
П-5	Профілактика туберкульозу.	Соціальна профілактика. Санітарна профілактика її завдання. Робота в осередку туберкульозної інфекції з профілактики туберкульозу. Вакцинація і ревакцинація БЦЖ. Хіміопроділактика туберкульозу, покази, методика проведення. Інфекційний контроль.	ПРН-6 ПРН-17 ПРН-18 ПРН-20	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
П-6	Клінічна класифікація туберкульозу.	Принципи побудови класифікації туберкульозу. Розділи класифікації: тип туберкульозного процесу, основні клінічні форми, характеристика туберкульозного процесу і його ускладнення, категорії лікування хворого, ефективність лікування хворих на туберкульоз, наслідки туберкульозу. Формулювання діагнозу туберкульозу згідно з класифікацією.	ПРН-4	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
П-7	Туберкульоз невстановленої локалізації. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Первинний туберкульозний комплекс. Ускладнення первинних форм туберкульозу.	Морфологічна основа туберкульозу невстановленої локалізації. Клінічні прояви, перебіг, лікування. Клініко-рентгенологічні форми туберкульозу внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Патогенез, патоморфологія, клініка, перебіг, лікування,	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-19	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.

		наслідки. Патогенез і патоморфологія первинного туберкульозного комплексу. Клінічні прояви, перебіг, діагностика, диференціальна діагностика з неспецифічною пневмонією, лікування, наслідки. Ускладнення туберкульозу внутрішньогрудних лімфатичних вузлів та первинного туберкульозного комплексу.		
П-8	Дисемінований туберкульоз легень. Міліарний туберкульоз. Туберкульоз нервової системи і мозкових оболонок. Туберкульоз щелепно-лицевої локалізації: клініка, діагностика, особливості лікування хворих на туберкульоз слизових оболонок ротової порожнини та щелепно-лицевих кісток.	Патогенез і патоморфологія дисемінованого туберкульозу легень. Клінічні варіанти перебігу та їх рентгенологічні ознаки. Клініка, діагностика, лікування, наслідки. Патогенез і патоморфологія міліарного туберкульозу. Клінічні варіанти, діагностика, лікування, наслідки. Патогенез і патоморфологія туберкульозного менінгіту. Клініка, особливості діагностики та перебігу, лікування, наслідки. Патогенез, патоморфологія і класифікація туберкульозу слизових оболонок ротової порожнини та щелепно-лицевих кісток. Основні клінічні прояви. Лікування. Наслідки.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-19	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
П-9	Вогнищевий та інфільтративний туберкульоз легень. Казеозна пневмонія. Фіброзно-кавернозний та циротичний туберкульоз легень. Туберкульозний плеврит (в тому числі емпієма). Діагностика і лікування ускладнень туберкульозу, що потребують невідкладної лікарської допомоги: легенева кровотеча, спонтанний пневмоторакс.	Патогенез, патоморфологія, клініка і перебіг вогнищевої та інфільтративної форми туберкульозу. Особливості перебігу казеозної пневмонії. Причини формування фіброзно-кавернозного туберкульозу легень. Основні клінічні синдроми, рентгенологічні ознаки фіброзно-кавернозного та циротичного туберкульозу легень. Лікування. Наслідки. Туберкульозний плеврит. Патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика, лікування, наслідки. Наслідки. Патогенез, клініка, діагностика і принципи лікування кровохаркання, легеневої кровотечі, спонтанного пневмотораксу. Надання екстренної допомоги при легеневій кровотечі, спонтанному пневмотораксі.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10 ПРН-19	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-1	Збудник туберкульозу, його види і форми існування. Поняття про персистенцію та реверсію мікобактерій туберкульозу. Хіміорезистентні МБТ та їх клінічне значення.	Збудник туберкульозу, морфологічна будова, властивості. Види мікобактерій туберкульозу (МБТ) та їх епідеміологічне значення. Мінливість МБТ (L-форми, фільтруючі форми; персистенція, реверсія). Хіміорезистентні МБТ та їх	ПРН-17 ПРН-18	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.

		клінічне значення. Атипові мікобактерії. Стійкість МБТ у навколишньому середовищі.		
СРС-2	Основні епідеміологічні показники туберкульозу та їх оцінка.	Основні епідеміологічні показники (інфікованість, захворюваність, хворобливість, смертність) та їх динаміка за останні 10-15 років. Поширення туберкульозу в країнах із різним рівнем економічного розвитку.	ПРН-17 ПРН-18	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-3	Неспецифічна терапія у лікуванні хворих на туберкульоз. Санаторно-курортне лікування.	Гігієно-дієтичний режим у клініці туберкульозу. Патогенетичне лікування в інтенсивній фазі (протизапальна, дезінтоксикаційна терапія, ліквідація побічної дії антимікобактеріальних препаратів) і в підтримуючій фазі (загально-зміцнювальна терапія). Симптоматичне лікування, фізіотерапія. Санаторно-курортне лікування хворих на туберкульоз.	ПРН-8 ПРН-9	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-4	Хірургічні методи лікування туберкульозу.	Основні хірургічні методи лікування при туберкульозі органів дихання (операції на легенях, операції на плеврі). Покази, протипокази.	ПРН-8	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-5	Туберкульоз легень. Клініка, діагностика, лікування.	Класифікація туберкульозу легень. Особливості перебігу. Лікування. Наслідки.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-6	Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів. Туберкульоз кісток і суглобів. Клініка, діагностика, лікування.	Патогенез, патоморфологія, місцеві та загальні прояви, клінічні форми туберкульозу периферичних лімфатичних вузлів. Діагностика. Лікування. Клініка туберкульозу кісток і суглобів. Діагностика. Лікування.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-8 ПРН-9 ПРН-10	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-7	Туберкульоз і вагітність.	Розвиток туберкульозу у вагітних. Клініка, діагностика туберкульозу при вагітності. Особливості лікування.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-6 ПРН-8 ПРН-9	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.
СРС-8	Туберкульоз у хворих на ВІЛ/СНІД. Клініка, діагностика, особливості перебігу та лікування.	Виявлення туберкульозу у ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД. Особливості перебігу туберкульозу у ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД. Лікування, профілактика туберкульозу у ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-6 ПРН-8 ПРН-19	Костик О.П. Білозір Л.І. Чуловська У.Б. Піскур З. І. Галишич Н.М. Сахелашвілі-Біль О.І.

Методи навчання

Словесні – пояснення, інструктаж, навчальна дискусія.

Наочні – ілюстрування (таблиці, рентгенограми, результати аналізів та інших методів обстеження);

- демонстрація (діагностичних та лікувальних маніпуляцій).

Практичні – формування вмінь і навичок клінічного обстеження хворих, виконання передбачених програмою медичних маніпуляцій, надання невідкладної допомоги.

Інтерактивні – які передбачають роботу в малих групах для виконання певного пакету завдань; моделювання клінічних ситуацій.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Контроль здійснюється комплексним оцінюванням теоретичної і практичної підготовки студента на підставі усного опитування, тестового контролю, вирішення клінічних ситуаційних завдань, демонстрації практичних вмінь та навичок. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Критерії оцінювання

Оцінювання усної відповіді студента

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Студент глибоко і твердо засвоїв матеріал; послідовно, грамотно і логічно його викладає, тісно пов'язує теорію з практикою, вільно справляється з питаннями.	Студент твердо знає матеріал, грамотно і по суті відповідає, не допускає суттєвих помилок у відповіді на запитання.	Студент має знання основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає помилки, порушує послідовність у викладенні матеріалу.	Студент не знає програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнений у відповіді.

Оцінювання вирішення тестових завдань

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
100-91%	90-76%	75-51%	50 і менше%

Оцінювання вирішення клінічної ситуаційної задачі

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Точно сформульований та повністю обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта і складений план лікування.	Точно сформульований та частково обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта, допущені неточності при складанні плану лікування.	Виникли труднощі при обґрунтуванні клінічного діагнозу, складанні плану лікування пацієнта.	Не дано відповіді на завдання задачі.

Оцінювання демонстрації практичної навички

«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Студент оволодів практичними навичками, що передбачені програмою.	Студент виконує практичні навички, але припускає не принципові помилки.	Студент в процесі виконання практичних навичок допустив серйозні помилки.	Студент не виробив практичних навичок; не сформував вмінь передбачених програмою.

Підсумковий контроль

Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом

обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні «Фтизіатрії» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюють цінність набуття нових знань; академічні норми, яких необхідно дотримуватися; чому вони важливі; що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції; сутність та причини неприпустимості академічного плагіату; заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Здобувачі вищої освіти повинні розвивати клінічне мислення, фундаментальними і спеціальними знаннями, уміннями щодо основних закономірностей розвитку хвороб, їх діагностики та лікування.

Навчальна дисципліна «Фтизіатрія» є обов'язковою для студентів спеціальності 221 «Стоматологія». Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з цієї дисципліни.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків, дозволених викладачем;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики і деонтології здобувачами вищої освіти:

- у навчальних і професійних ситуаціях діяти з позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні з студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладу охорони здоров'я.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх практичних заняттях є обов'язковим (окрім випадків відсутності за поважною причиною).

Політика перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручний для викладача та студента позаурочний час.

10. Література

Обов'язкова:

1. Фтизіатрія. нац. підручник / За редакцією В.І.Петренка,. - Київ.: ВСВ «Медицина», 2015. - 472с.
2. Інфекційні хвороби з основами фтизіопульмонології. Навчальний посібник / Ільницький І. Г., Чорновіл А. В., Грицко Р. Ю., Костик О. П., Січкоріз О. Є., Рудницька Х. І.- Львів, 2009.- 404 с.
3. Фтизіатрія. Навчальний посібник /за редакцією В. П. Мельника, І. Г. Ільницького. – Київ – Львів: Атлас, 2008. – 304с.
4. Наказ МОЗ України від 19.01.2023р. № 102 "Стандарти медичної допомоги “Туберкульоз””.

Додаткова:

1. Миколишин Л.І., Піскур З.І. Організація виявлення та діагностики позагрудного туберкульозу у дітей. Навчальний посібник. – Львів: ЛНМУ, 2016. – 108с.
2. Профілактика туберкульозу: навчальний посібник для студентів, лікарів-інтернів та лікарів / В.І.Петренко, М.Г.Долинська, А.В.Александрін, В.В.Петренко. – Київ:2Print, 2017. – 88с.
3. Клінічно-рентгенологічний атлас з діагностики захворювань легень. Навчальний посібник / За

ред. Л. Д. Тодоріко.- Чернівці: Медуніверситет, 2014.- 342 с.

4. Хвороби респіраторної системи. Довідниковий посібник / Ю.І.Фещенко, В.М.Мельник, І.Г.Ільницький. – Київ – Львів: Атлас, 2008. – 497с.
5. Фещенко Ю.І. Організація контролю за хіміорезистентним туберкульозом. Виробниче видання. – Київ: Здоров'я, 2013. – 704 с.
6. Туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД: навч. посібник / Р.Г.Процюк, В.Ф.Москаленко, В.І.Петренко та ін. Київ: Медицина, 2009. - 424 с.
7. Прикладні питання фізіатрії дитячого та підліткового віку: Навчальний посібник / За ред.. Ільницького І.Г., Костик О.П., Білозір Л.І., - Львів: Атлас, 2013. – 731 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна установа „Український центр контролю за соцхворобами МОЗ України”:
<http://ucdc.gov.ua>
2. Сайт Національного інституту фізіатрії і пульмонології імені Ф. Г. Яновського:
<http://www.ifp.kiev.ua/doc>
3. Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. Український науково-практичний журнал
<http://www.tub.vil.com.ua>
4. Сайт Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні»:
<http://www.stbcu.com.ua>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Навчальна програма дисципліни;
- Тематичні плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- Методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- Орієнтовні карти для організації самостійної роботи студентів;
- Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю:
 - база тестових завдань
 - перелік теоретичних питань, що виносяться на підсумковий контроль
 - ситуаційні задачі
 - набори навчальних рентгенограм та томограм.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес – доц. Чуловська Уляна Богданівна, ulyana_62@ukr.net

На кафедрі діє науковий гурток, керівник - проф. Костик Ольга Петрівна,

kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua

Практичні заняття відбуваються на базі КНП ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» (вул.Зелена, 477).

Студентам необхідно мати халати, шапочки, маски, власні стетофонендоскопи.

Укладач силабуса

Чуловська Уляна Богданівна, к.мед.н., доцент

Завідувач кафедри

Костик Ольга Петрівна, д.мед.н., професор